

УОЛТ УИТМАН

ПЕСЕН НА ОТКРИТИЯ ПЪТ

Превод от английски: Владимир Свинтила, 1992

chitanka.info

1.

Пеша, с олекнало сърце поемам на открития пред
мене път,
свободен, здрав, светът разкрит пред мен,
дългият кафяво-черен път пред мене води дето аз
поискам.

Оттук нататък аз не моля благосклонност от
съдбата,
сам съм благосклонната съдба,
оттук нататък не оплаквам нищо повече
и не отлагам повече, не се нуждая повече от
нищо,
свършено е със домашните ми жалби, със
библиотеките,
със заядливите критици,
силен и доволен по открития потеглям път.

Земята, тя ми стига,
не ща съзвездията да са близо,
аз знам, че те са си добре, където са,
аз знам, че стигат на тогова, който им принадлежи.

(И тук аз нося стария си прелестен товар,
аз нося в мен жените и мъжете,
нося ги със мен, където и да ида,
кълна се, невъзможно е за мен да се освободя от тях,
препълнен съм със тях в замяна на което
с мен самия ще изпълня всекиго от тях.)

2.

Ти, път, по който тръгвам, като се оглеждам,
вярвам, всичко ти не си, което тук е,

аз вярвам, тука има също множество невидими
неща.

Край мене е дълбокият урок на възприятието —
ни предпочитане, ни отрицание —
черният със вълнестата му коса, лентият болният
и неграмотният човек не са за отрицание;
рождението, бързането подир лекаря и тежкият
вървеж

на просяка, залитането на пияния,
развеселената

компания механици, избягалият юноша, каляската с
конете

на богатия, контето, побягналата двойка,
дошлият рано на пазара, катафалката и превозът
на мебели в града, завръщането от града,
минават, аз минавам също, всичко преминава,
това на никой не е запретиено, и няма никой,
който

да не е приет и никой, който да не ми е скъп.

3.

Ти, въздух, ти ми даваш дъх да мога да говоря!
Предмети, вие викате от вашата разпръснатост
значенията си, придавате им форми!
Ти, светлина, която ме обвиваш заедно
със всичките неща и еднакво деликатен дъжд,
вие, изходени пътеки с неравни ями отстрани на
пътя,

аз вярвам, вие се таите във невидимите
съществувания,
вие толкоз сте ми скъпи!

Вие, тротоари навирани във градовете,
вие, здрави бордюри отстрани!
Вий, фериботи, вий, скамейки и греди край кея!
Вие, облицовани с дървета брегове!
Вие, далечни кораби! Вие, редици къщи! Вие, покриви!

*Вие, пронизани с прозоречни стъкла фасади!
Вие, веранди, входове! Вие, корнизи и железни
мрежи!*

*Вие, прозорци, с вашите прозрачни люспи,
които могат да показват толкоз много!*

*Вие, врати с възкачващи се стъпала! Вий, арки!
Вий, сиви камъни на нескончаеми паважи!*

*Вие, стъпкани кръстовища!
От всичко, влязло в досег с вас, аз вярвам,
вие сте приели нещичко във себе си
и вярвам, че ще предадете нещо тайно също и на
мен!*

*Със живите и с мъртвите сте населили
безтрепетните си повърхности и духовете им
ще се разкрият благоразположени към мен!*

4.

*Земята се е проснала надясно и наляво,
картината е жива, всяка част е в най-добрата
светлина,*

*а музиката се поражда там, където е желана
и спира там, където не е искана,
възторжен глас на главния обществен път,
живителното свежо чувство, свойствено на
пътя.*

*О, главен път, по който аз пътувам,
ти не казваш ли: „Недей ме изоставя!“*

*Ти казваш ли: „Недей рискува — напуснеш ли ме,
свършен си!“ и казваш ли: „Аз вече съм готов,
добре отгъпан, неоспорен, следвай ме!“*

*Обществен път — аз казвам в отговор, — не се
страхувам*

*да те изоставя, но съм влюбен в теб,
ти по-добре ме изразяваш от самия мен,
за мен ще бъдеш повече от моята поема.*

Аз мисля, героичните дела са бивали замисляни
навънка,
на открито, също и великите поеми,
аз мисля, бих могъл ей тук да спра и да извърша
чудеса,
аз мисля, че каквото и да срещна тук ще го обикна,
че и който да ме види тук, ще ме обикне,
аз мисля, че когото и да срещам, непременно е
щастлив.

5.

От този час аз декретирам себе си, освободен от
границы
и въображаеми предели, отивам дето избира,
свой собствен господар съм, цялостен и абсолютен,
във другите се вслушвам и размислям върху туй,
което ми говорят като прекъсвам, търся,
получавам,
съзерцавам учтиво, но със неотстъпна воля,
освобождавам се от връзките, които ме държат,
поемам с дробовете си големи глътки от
простора,
и изтока и запада са мои, мои са севера, юга.

Аз по-обхватен съм и по-добър отколкото си мислех,
не знаех, че съдържам толкоз много доброта.

Красиво ми изглежда всичко.

Аз мога да повтарям на мъже и на жени: „Ти
толкова

добро ми стори, бих искал да направя същото
за теб!“

Аз ще вербувам и за мене, и за тебе както си вървя.

Аз ще раздавам себе си и на мъже и на жени,

тъй както си вървя ще пръскам нови радости и
грубости

сред тях, и който и да ме отрича, няма с туй да ме
смути,
и който и да ме приема, той или пък тя,
ще бъде сам благословен и сам ще ме
благослови.

6.

Ако хиляда цялостни, завършени мъже се появят,
туй няма да ме удиви,
ако хиляди свършени форми на жени си появят,
туй няма да ме удиви.

Сега аз зная тайната как се създават най-добрите
хора —
то става, като раснат на открито
и като ядат и спят върху пръстта открито.

Тук имаме пространство за големи личностни дела.
(Такова дело хваща за сърцата цялата човешка раса,
с изблиците си на сила и на воля то остава над
законите,
осмива всяка власт и всички доводи срещу си.)

Тук е проверката за мъдрост,
защото мъдростта не се препитва във
училищата,
защото мъдростта не може да се предаде от този,
който има на този, който няма мъдрост.
Тя спада към душата, на доказване не подлежи,
самата тя е доказателство, прилага се към
всички
сцени и обекти, към всички качества, и е доволна,
тя положително е във реалността и във
безсмъртието
на нещата, и е свършенството в нещата,
в потока образи от вещи има нещо си,
което провокира нейното пораждане в духа.

Сега отново проверявам философиите и религиите.
Те може да са достоверни в лекторските зали,
но изобщо могат да не бъдат достоверни
под грамадата от облаци, на фона на течащите
потоци.

Тука е осъществяването.
Тука човекът е поставен знак —
той осъзнава тук какво съдържа в себе си,
минало и бъдеще, величие, любов —
ако у теб те липсват, липсваш ти във тях.

Във всичките обекти храни само ядката единствено.
Къде е този, който теб и мен от люспите ни бели?
Къде е този, който развали уловките и примките,
приготвени за теб и мен?
Тук е принадлежността, тя не е предварително
измислена,
възниква „а пропо“. Разбирате ли що е
както си вървите да сте любени от непознати?
Разбирате ли говора на тез извързващи се подире ви
очи?

7.

Тези изворите са на душата.
Изворът на душата идва някъде отвътре през
покрити
със зеленина врати и предизвиква винаги
въпроси:
Тез устремления защо са? Тез мисли в мрака за какво
са?
Защо са тези тук мъже, жени, които щом се
приближат
до мен и слънцето нахлува във кръвта ми?
Защо, когато ме напускат, флаговете на голямата
ми радост

се отпускат плоски и нищожни?
Защо са тез дървета, под които мина ли и
мелодични,
и просторни мисли непременно ще ме осенят?
(Аз мисля, те висят и зиме, пък и лете на дърветата
и винаги оронват плодове, когато мина!)

Какво е туй, което аз тъй бързо с непознатия
разменям?
Какво разменям с кочияша, докато седя до него и
пътувам?
Какво с рибаря, който вади мрежата си край брега,
додето аз минавам и се спирам?
Какво ми дава правото да съм свободен
пред добрата воля на жената и мъжа?
Какво им дава правото да са свободни те пред мен?

8.

Източникът на духа е щастие, това е щастие.
Аз мисля, то изпълва тук откритите простори,
чака то по всяко време, сега прелива в нас
и ние с право натоварени сме с него.

Тук се надига течащата и завладяващата същност,
течащата и завладяващата същност — това е
свежестта и нежността у мъжа и у жената
(тревите в утрото не никнат те по-свежи и по-
нежни
от тази нежна свежа същност никнеща от
само себе си).

Къмто течащата и завладяващата същност се
процежда
и потта на любовта у стари и у млади,
от нея се процежда дестилирано очарование,
което се присмива и над хубост, и над
постижения,
към нея се надига тръпнещата,

пълната с копнежси болка на докосването.

9.

*Allons! Ти, който и да си, ела, за да пътуваш с мен!
Като пътуваш с мене ще намериш туй, което не
омръзва.*

*Земята не омръзва никога,
земята е първично груба, мълчалива, недостъпна
отначало,
природата е грубо недостъпна отначало,
не падай духом, продължавай, в нея има мъжество,
божествени неща, добре прикрити,
кълна ти се, че в нея има множество божествени
неща,
по-хубави, отколкото със думи може да се
изрази.*

*Allons! Не бива тука да се спираме,
макар да са красиви струпаните магазини,
макар и да са подходящи тия домове, не можем да
останем,
макар да е под завет туй пристанище, макар да
са
спокойни тези заливи, не трябва тук да се закотвим,
макар да е добре дошло гостоприемството,
нам позволено е съвсем за кратко да го имаме.*

10.

*Allons! Ще има още по-големи изкушения,
ще плуваме без път във дивите морета,
ще идем там, където духат ветровете, вдигайки
вълни
и клипърът на янките се носи опнал всичките
платна.*

*Allons! Със сила, със свобода, със земята, с
елементите,
със здравето, с предизвикателството, с радостта,
със себетаченето и със любопитството.*

*Allons! Далеч от всички формули! Далеч от вас,
о, формули, от вас, злооки попове материалисти.
Разложеният труп препречва пътя,
тъй че погребението повече не чака.*

*Allons! Но при това внимавай!
Спътникът ми трябва да е с най-добрата кръв,
с мускули и с упоритост,
да не приема изпитанието ако не носи и кураж, и
здраве,
недей да идваш, ако вече си похарчил най-доброто в
теб,
ла дойдат само тия, дето идват с нежни и
решителни тела,
не се допускат болните, смукачите и венериците.*

*(Аз и моите не убеждаваме със доводи, усмивки,
рими,
ние убеждаваме чрез нашето присъствие.)*

11.

*Чуй! Аз ще бъда честен с теб!
Аз не предлагам старите цени, достъпни всекиму,
предлагам грубо своите цени.
Това са дните, дето трябваше да ти се случат,
ти няма да натрупаш туй, което според други е
богатство,
ти ще пилееш със широки пръсти всичко придобито,
ти току-що пристигааш във града, предназначен за
теб,
едва си се установил и си изпитал задоволство
и пече те влече неудържимо призив нов да тръгнеш.*

Ти трябва да привикнеш с ироничните усмивки,
с подигравките на тез, които си оставил зад гърба
си
и на любовните привети да отвърщаш
само с развълнувана целувка на раздяла,
ти няма да допуснеш да те вземат във обятията си
ония
дето са протегнали постигащите си ръце към
теб.

12.

Allons! Подир великите другари! И да им
принадлежим!
Те също са на път, те бързи и величествени са
мъже,
те най-велики са жени, обичат те спокойствието на
морето,
но и неговите бури, моряци са били на кораби,
били са пешеходци, извървели много мили на суша,
те свои са в далечните страни и в далечните
селения,
довереници на мъже и на жени, те наблюдатели на
градове
и труженици са, ленивци са и съзерцатели на
злакове,
на цветове, на раковини по брега,
танцьори са на сватбените тържества, целуват
булките,
внимателно помагат на децата, носят ги на конче,
войници са на бунта, стоят край зейнали гробове,
пътуват през редуващите се сезони, през годините
—
през любопитните години, всяка от които никне
от предишната, пътуват със своите етапи на
развитие
като с другари, напредват от латентните си и
неясни

детски дни, пътуват весело със своята младост,
пътуват със брадатото си, зряло като жито
мъжество,

пътуват те със своята женственост —
пространна, ненадмината, доволна,
пътуват със величествената си състареност на
мъже

и на жени, преклонна възраст, мирна, с изблици,
пространна с гордите простори на вселената,
преклонна възраст с рукналата,
прелестната свобода, съседка на смъртта.

13.

Allons! Към туй, което е безкрайно,
както е било и безначално, да понесем
всички тежко движещи се дни с покоя на нощите
и да ги слеем всички с пътешествието, към
което

се стремят със нощите и дните, към които се
стремят,

отново да ги слеем с началата на възвишените
пътешествия,

за да не виждаш нищо никъде наоколо, освен това,
което можеш да постигнеш и задминеш,
да не съзнаваш друго време, колкото далечно да е то,
освен това, което можеш да постигнеш и
задминеш,

да виждаш горе или долу само пътя,
който е към теб протегнат и те чака —
колкото да е далеч, към теб протегнат е и те
очаква,

да не съзираш същество, ни Бог, ни който и да било,
към който да не си привлечен,
да не съзираш притежание, което сам не
притежаваш,

на всичко да се радваш без да си положил труд

и без да си го купил, участник в празника, но
безучастен

спрямо всяка негова частица,
да вземаш най-добрата част от фермата на
фермера,
от вилата със елегантен вид на богаташа,
от чистата благословеност на порядъчната брачна
двойка,
от плодовете на овощната градина, от цветята в
двора,
да следваш своите привички,
придобити въвн от гъсто зиданите градове,
през които преминаваш и да носиш улици и сгради
след това
във себе си където и да идеш,
да вземаш мненията от човешките глави, които
срещаш,
да вземаш обич от човешките сърца,
да вземаш своите любовници със себе си по своя път,
макар че ти след себе си ги изоставяш,
да гледаш на Вселената като на път, като на много
пътища,
като на пътища за пътешестващи души.

Отстъпва всичко пред шествието на душите,
всички религии
и всички твърди вещи, изкуствата,
правителствата —
всичко, появило се на този глобус
и на всеки други глобус — всичко се прибира в
ниши
пред естеството на душите по пътищата необятни
на Всемира
и всяко друго шествие е само нужна алегория,
опора за шествието на душите на мъже и на жени
по пътищата необятни на Всемира.

*Навеки жизнени и винаги напред!
Внушителни, тържествени, печални, в себе си
затворени,
подтиснати, лудуващи, развихрени, отпаднали,
разочаровани, отчаяни, изпълнени със гордост
влюбени, изнемощели, приети и отхвърлени
вървят,
аз зная, че вървят, аз не зная накъде вървят, но зная,
че отиват къмто по-доброто, къмто нещо
истински велико.
Ти, който и да си, мъж или жена, върви със мене!
Недей да дремеш или да се маеш у дома си,
нищо, че си го строил, и нищо, че за теб е бил
строен!*

*Навън от тъмното си заточение. Навън от
стряхата.
Излишно е да протестираш. Зная всичко аз и го
излагам.*

*През тебе виждам недобре, както и през всички
други,
през смеховете, танците, през обедите и вечерите,
зад дрехите и орнаментите, зад митите гримирани
лица
виж тъмна мълчалива болка и безсърдечност.*

*И ни съпруг и ни съпруга, ни приятел
са получили доверие, за да изслушат тази
проповед,
туй друго аз, тез двойници на всекиго от нас
вървят като се кривят и спотайват
безформени и безсловесни по улиците на града,
учтив и невъзмутими в говорилни, в
параходите,
в железопътните вагони, на публични събрания,*

на гости като у дома си в домовете на мъже и на жени,
на масата, във спалнята, навсякъде, добре докарани,
с усмихнати лица, в прекрасна форма, със смъртта
под гръдната си кост, със ада под костта на черепа,
под наметалото и ръкавиците, под панделките
и под книжните цветя, с почтено спазване на
нравите,
без своя сричка някога да са изrekli
като говорят винаги за всичко, никога за туй.

14.

Allons! През битки и войни!
Наименованата цел не може да се отмени.

Успели ли са миналите битки?
Какво успя самият ти? Народът ти? Природата?
Сега ме разбери добре: зложено е в естеството на
нещата
от плодовете на успеха, без значение какъв, да се
роди
отново нещо си, което да направи нужна по-голяма
битка.
Викът ми боен е, аз подкрепям дейното
неподчинение,
тоз, който тръгва с мен, трябва да върви добре
въоръжен,
тоз, който тръгва с мене, често ще се среща с
недояждане,
със бедността, със гневни врагове и с
дезертъорства.

15.

Allons! Пред нас е пътят!
А той е сигурен — опитал съм го, ходилата ми

добре са го опитали — не позволявай да те задържат.

Да си остане листът на бюрото ненаписан,
книгата на рафта — неразтворена!

Да си останат сечивата в работилницата!

Парите да останат неспечелени!

Училищата да останат тихи,

не обръщай никакво внимание на учителския
вик!

Да проповядва от амвона проповедникът

и да пледира правникът в съда

и съдията да се позовава на закона, нека!

Камарадо, протягам ти ръка!

Отдавам ти открито любовта си, по-ценна от
пари,

отдавам ти и себе си, по-ценностен от проповеди и
закони.

Ще ми дадеш ли себе си? Ще дойдеш ли да
пътешестваш

с мен?

Ще се подпираме ли с теб един на друг, додето
бъдем живи?

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.